

អង្គហេតុចំបងដែលជាធាតុផ្សំ②

~លំហាត់ (ដោយផ្អែកលើកំណត់ហេតុសម្រាប់យោង) ~

សាលាដំបូងតូក្យូ

ចៅក្រមរង Mr. Hara Masanori

1. កម្មវត្ថុនៃបណ្តឹង

ដើមចោទបានទាមទារឱ្យសងប្រាក់កម្ចី (ពាក្យបណ្តឹង វគ្គទី ២ ចំណុចទី៥) ដោយផ្អែកលើឧបសន្យាខ្ចីបរិភោគ ចុះថ្ងៃទី១ កក្កដា ២០១១ (ឯកសារត្រៀមទីរបស់ដើមចោទ វគ្គទី១)

សិទ្ធិទាមទារឱ្យសងប្រាក់កម្ចី ដោយផ្អែកលើឧបសន្យា

ចំនួន : 1

2. មូលហេតុនៃការទាមទារ

A) សិទ្ធិទាមទារឱ្យសងប្រាក់កម្ចីដោយផ្អែកលើឧបសន្យាខ្ចីបរិភោគ ក្រុមរដ្ឋប្បវេណី មាត្រា ៥៨២ កថាខ័ណ្ឌទី១

បុគ្គលដែលមានករណីយកិច្ចផ្តល់តារកាលិកជាប្រាក់ ឬ វត្ថុជំនួសផ្សេងទៀត ដោយមូលហេតុក្រៅអំពីការខ្ចីបរិភោគ ប្រសិនបើបានព្រមព្រៀងជាមួយម្ចាស់បំណុលថា យកវត្ថុនោះធ្វើជាកម្មវត្ថុនៃការខ្ចីបរិភោគ ការខ្ចីបរិភោគត្រូវបានបង្កើតឡើងដោយការព្រមព្រៀងនេះ ។

មាត្រា ៥៧៨, មាត្រា ៥៩១ កថាខ័ណ្ឌទី១

- i. អង្គហេតុដែលជាមូលហេតុនៃកំណើតកាតព្វកិច្ចចាស់
- ii. ការព្រមព្រៀងអំពីឧបសន្យាខ្ចីបរិភោគ
- iii. ការព្រមព្រៀងអំពីកាលកំណត់សង
- iv. កាលកំណត់សងបានមកដល់

2. មូលហេតុនៃការទាមទារ

A) សិទ្ធិទាមទារឱ្យសងប្រាក់កម្ចីដោយផ្អែកលើឧបសន្យាខ្ចីបរិភោគ

- i. អង្គហេតុដែលជាមូលហេតុនៃកំណើតកាតព្វកិច្ចចាស់
  - a. ដើមចោទ→ចុងចម្លើយ នៅថ្ងៃទី២៩ មិថុនា ២០១១ បានឱ្យខ្ចីប្រាក់ ៤០០ម៉ឺនយេន ដោយមិនកំណត់កាលបរិច្ឆេទសង ដោយមានអាគីកុជាតំណាង (កិច្ចសន្យាទី 1)
  - b. ដើមចោទ→ចុងចម្លើយ នៅថ្ងៃទី១ កក្កដា ២០១១ បានឱ្យខ្ចីប្រាក់ ៥០ម៉ឺនយេន ដោយកំណត់ថ្ងៃទី២៨ កញ្ញា ២០១១ ជាកាលបរិច្ឆេទសង ដោយមានអាគីកុជាតំណាង (កិច្ចសន្យាទី 2)
- ii. ដើមចោទ-ចុងចម្លើយ ថ្ងៃទី១ កក្កដា ២០១១ បានព្រមព្រៀងអំពីឧបសន្យាខ្ចីបរិភោគ ដោយសរុបប្រាក់កម្ចីនៃកិច្ចសន្យា i a,b ដែលមានចំនួនប្រាក់សរុប ៤៥០ម៉ឺនយេន ដោយមានអាគីកុ ជាតំណាង
- iii. ពេលព្រមព្រៀងនៃ ii បានព្រមព្រៀងកាលកំណត់សង ថ្ងៃទី២៨ កញ្ញា ២០១១
- iv. កាលកំណត់សង គឺ ថ្ងៃទី២៨ កញ្ញា ២០១១ បានមកដល់

2. មូលហេតុនៃការទាមទារ

B) សកម្មភាពគតិយុត្តិ តាមរយៈការតំណាង (មានសិទ្ធិ, ស្ម័គ្រចិត្ត)

ក្រមរដ្ឋប្បវេណី មាត្រា ៣៦៤

ការតំណាងសំដៅទៅលើទំនាក់ទំនងគតិយុត្តិដែលអានុភាពនៃកិច្ចសន្យាត្រូវមានចំពោះម្ចាស់សិទ្ធិផ្ទាល់ ក្នុងករណីដែលអ្នកតំណាងធ្វើកិច្ចសន្យាជាមួយភាគីម្ខាងទៀត ដោយបង្ហាញថា ការធ្វើកិច្ចសន្យានោះ គឺ ធ្វើសម្រាប់ម្ចាស់សិទ្ធិ ក្នុងទំហំនៃសិទ្ធិតំណាង ។

ក្រមរដ្ឋប្បវេណី មាត្រា ៣៦៥

សិទ្ធិតំណាងកើតមានឡើងដោយកិច្ចសន្យារវាងម្ចាស់សិទ្ធិ និង អ្នកតំណាង ឬ ដោយបញ្ញត្តិនៃច្បាប់ ។

ក្រមរដ្ឋប្បវេណី មាត្រា ៣៦៦ កថាខ័ណ្ឌទី១ រក្សខ័ណ្ឌទី១

ទំហំនៃសិទ្ធិតំណាងត្រូវកំណត់ដោយកិច្ចសន្យាដែលប្រគល់សិទ្ធិតំណាងទៅឱ្យអ្នកតំណាង ។

- i. អ្នកតំណាងបានបង្កើតកិច្ចសន្យានឹងភាគីម្ខាងទៀត
- ii. ពេលនោះ អ្នកតំណាងបាននិយាយថា បង្កើតកិច្ចសន្យាសម្រាប់សាមីខ្លួន
- iii. មុននឹងបង្កើតកិច្ចសន្យា i សាមីខ្លួនបានផ្តល់សិទ្ធិតំណាងក្នុងការបង្កើតកិច្ចសន្យានោះ ចំពោះអ្នកតំណាង

2. មូលហេតុនៃការទាមទារ

B) សកម្មភាពគតិយុត្តិ តាមរយៈការតំណាង (មានសិទ្ធិ, ស្ម័គ្រចិត្ត)

i. កិច្ចសន្យាទី 1

- a. ដើមចោទ→អាគីកុ នៅថ្ងៃទី២៩ មិថុនា ២០១១ បានឱ្យខ្ចីប្រាក់ ៥០០ម៉ឺនយេន ដោយមិនកំណត់កាលបរិច្ឆេទសង
- b. ពេលបង្កើតកិច្ចសន្យា a អាគីកុបាននិយាយថា ខ្លួនធ្វើសម្រាប់ចុងចម្លើយ
- c. មុនពេលបង្កើតកិច្ចសន្យា a ចុងចម្លើយបានផ្តល់សិទ្ធិតំណាងក្នុងការធ្វើកិច្ចសន្យា ចុងចម្លើយបានផ្តល់សិទ្ធិតំណាងចំពោះអាគីកុ

ii. កិច្ចសន្យាទី 2

- a. ដើមចោទ→អាគីកុ ឱ្យខ្ចីប្រាក់ ៥០ម៉ឺនយេន នៅថ្ងៃទី២៩ មិថុនា ២០១១ ដោយកំណត់ឱ្យសងនៅថ្ងៃទី២៨ កញ្ញា ២០១១
- b. ពេលបង្កើតកិច្ចសន្យា a អាគីកុបាននិយាយថា ខ្លួនធ្វើសម្រាប់ចុងចម្លើយ
- c. មុនពេលបង្កើតកិច្ចសន្យា a ចុងចម្លើយបានផ្តល់សិទ្ធិតំណាងក្នុងការធ្វើកិច្ចសន្យាចំពោះអាគីកុ

iii. ឧបសន្យាខ្ចីបរិភោគ

- a. ដើមចោទ-អាគីកុ នៅថ្ងៃទី១ កក្កដា ២០១១ បានព្រមព្រៀងអំពីឧបសន្យាខ្ចីបរិភោគ ដោយសរុបប្រាក់កម្ចី២ នៃកិច្ចសន្យាទី១ និងទី២ ដែលមានចំនួនសរុប ៥៥០ម៉ឺនយេន
- b. ពេលបង្កើតកិច្ចសន្យា a អាគីកុបាននិយាយថា ខ្លួនធ្វើសម្រាប់ចុងចម្លើយ
- c. មុនពេលបង្កើតកិច្ចសន្យា a ចុងចម្លើយបានផ្តល់សិទ្ធិតំណាងក្នុងការធ្វើកិច្ចសន្យាចំពោះអាគីកុ

2. មូលហេតុនៃការទាមទារ

C) ការពិចារណាអំពីការអះអាងជាលក្ខណៈសន្មត(សច្ចានុមតិ)

“ទោះបីជាពុំមានការផ្តល់សិទ្ធិតំណាងពីចុងចម្លើយ ចំពោះអាគីកុក់ដោយ ”
(ឯកសារត្រៀមទី១ វគ្គទី២ របស់ដើមចោទ)

→ ក្នុងចំណោមអង្គហេតុដែលជាមូលហេតុនៃការទាមទារ ត្រូវពិចារណាករណីដែលពុំមានអង្គហេតុនៃការផ្តល់សិទ្ធិតំណាង។

ក្រមរដ្ឋប្បវេណី មាត្រា ៣៦៩ កថាខ័ណ្ឌទី១ វាក្យខ័ណ្ឌទី១
អំពើដែលអ្នកគ្មានសិទ្ធិតំណាងធ្វើក្នុងនាមជាអ្នកតំណាងរបស់អ្នកដទៃ មិនត្រូវបង្កើត
អានុភាពចំពោះម្ចាស់សិទ្ធិទេ ។

→ បើសិនជាពុំមានអង្គហេតុនៃការផ្តល់សិទ្ធិតំណាងទេ ក៏ពុំមានមូលហេតុនៃការទាមទារដែរ។

ក្រមរដ្ឋប្បវេណី មាត្រា ៣៦៩ កថាខ័ណ្ឌទី១ វាក្យខ័ណ្ឌទី១
ប៉ុន្តែ បញ្ញត្តិនេះមិនត្រូវយកមកអនុវត្តឡើយ ចំពោះករណីដែលម្ចាស់សិទ្ធិបានផ្តល់សច្ចានុមតិចំពោះអំពើនោះ ។

ក្រមរដ្ឋប្បវេណី មាត្រា ៣៧០ កថាខ័ណ្ឌទី១
ប្រសិនបើមិនបានផ្តល់សច្ចានុមតិចំពោះភាគីម្ខាងទៀតទេ ម្ចាស់សិទ្ធិមិនអាចអះអាង
អានុភាពនៃសច្ចានុមតិនោះ ចំពោះភាគីម្ខាងទៀតបានឡើយ ។

ក្រមរដ្ឋប្បវេណី មាត្រា ៣៧០ កថាខ័ណ្ឌទី២ វាក្យខ័ណ្ឌទី១
អំពើតំណាងដោយគ្មានសិទ្ធិ ត្រូវមានសុពលភាពប្រតិសកម្ម ដោយសច្ចានុមតិ តាំងពី
ពេលដែលអំពើនោះ ត្រូវបានធ្វើឡើង ។

→ ទោះជាពុំមានអង្គហេតុនៃការផ្តល់សិទ្ធិតំណាងក៏ដោយ ឱ្យតែមានអង្គហេតុផ្តល់សច្ចានុមតិ
គឺមានមូលហេតុនៃការទាមទារហើយ។

2. មូលហេតុនៃការទាមទារ

D) សង្ខេបអំពីមូលហេតុនៃការទាមទារ

I. ការតំណាងដោយមានសិទ្ធិ (ការទាមទារបឋម)

- i. កិច្ចសន្យាទី 1
  - a. នៅថ្ងៃទី១ កក្កដា ២០១១ ដើមចោទបានឱ្យអាគីកុខ្ចីប្រាក់ ៥០០ម៉ឺនយេន ដោយគ្មាន
កំណត់កាលបរិច្ឆេទសង
  - b. ពេលបង្កើតកិច្ចសន្យា a អាគីកុបាននិយាយថា ខ្លួនធ្វើសម្រាប់ចុងចម្លើយ
  - c. មុនពេលបង្កើតកិច្ចសន្យា a ចុងចម្លើយបានផ្តល់សិទ្ធិតំណាងក្នុងការបង្កើតកិច្ចសន្យា
a ចំពោះអាគីកុ
- ii. កិច្ចសន្យាទី 2
  - a. នៅថ្ងៃទី២៩ មិថុនា ២០១១ ដើមចោទបានឱ្យអាគីកុខ្ចី ៥០ម៉ឺនយេន ដោយកំណត់
ឱ្យសងនៅថ្ងៃទី ២៨ កញ្ញា ២០១១
  - b. ពេលបង្កើតកិច្ចសន្យា a អាគីកុបាននិយាយថា ខ្លួនធ្វើសម្រាប់ចុងចម្លើយ
  - c. មុនពេលបង្កើតកិច្ចសន្យា a ចុងចម្លើយបានផ្តល់សិទ្ធិតំណាងក្នុងការបង្កើតកិច្ចសន្យា
a ចំពោះអាគីកុ
- iii. ឧបសន្យាខ្ចីបរិភោគ
  - a. នៅថ្ងៃទី១ កក្កដា ២០១១ ដើមចោទនិងអាគីកុ បានព្រមព្រៀងអំពីឧបសន្យាខ្ចីបរិភោគ
ដោយសរុបប្រាក់កម្ចី២ នៃកិច្ចសន្យាទី១ និងទី២ ដែលមានចំនួនសរុប ៥៥០ម៉ឺនយេន
  - b. ពេលបង្កើតកិច្ចសន្យា a អាគីកុបាននិយាយថា ខ្លួនធ្វើសម្រាប់ចុងចម្លើយ
  - c. មុនពេលបង្កើតកិច្ចសន្យា a ចុងចម្លើយបានផ្តល់សិទ្ធិតំណាងក្នុងការធ្វើកិច្ចសន្យា
ចុងចម្លើយបានផ្តល់សិទ្ធិតំណាងចំពោះអាគីកុ
- iv. ពេលព្រមព្រៀងនៃ iii a ដើមចោទនិងអាគីកុបានព្រមព្រៀងអំពីកាលកំណត់សង គឺ ថ្ងៃ
ទី២៨ កញ្ញា ២០១១
- v. កាលកំណត់សង គឺថ្ងៃទី២៩ កញ្ញា ២០១១ បានមកដល់

2. មូលហេតុនៃការទាមទារ

D) សង្ខេបអំពីមូលហេតុនៃការទាមទារ

II. សច្ចានុមតិនៃការតំណាងដោយគ្មានសិទ្ធិ (ការទាមទារបន្ទាប់បន្សំ)

- i. កិច្ចសន្យាទី 1
  - a. នៅថ្ងៃទី១ កក្កដា ២០១១ ដើមចោទបានឱ្យអាគីកុខ្ចីប្រាក់ ៥០០ម៉ឺនយេន ដោយគ្មានកំណត់កាលបរិច្ឆេទសង
  - b. ពេលបង្កើតកិច្ចសន្យា a អាគីកុបាននិយាយថា ខ្លួនធ្វើសម្រាប់ចុងចម្លើយ
- ii. កិច្ចសន្យាទី 2
  - a. នៅថ្ងៃទី២៩ មិថុនា ២០១១ ដើមចោទបានឱ្យអាគីកុខ្ចី ៥០ម៉ឺនយេន ដោយកំណត់ឱ្យសងនៅថ្ងៃទី ២៨ កញ្ញា ២០១១
  - b. ពេលបង្កើតកិច្ចសន្យា a អាគីកុបាននិយាយថា ខ្លួនធ្វើសម្រាប់ចុងចម្លើយ
- iii. ឧបសន្យាខ្ចីបរិភោគ
  - a. នៅថ្ងៃទី១ កក្កដា ២០១១ ដើមចោទនិងអាគីកុ បានព្រមព្រៀងអំពីឧបសន្យាខ្ចីបរិភោគដោយសរុបប្រាក់កម្ចី ២ នៃកិច្ចសន្យាទី១ និងទី២ ដែលមានចំនួនសរុប ៥៥០ម៉ឺនយេន
  - b. ពេលបង្កើតកិច្ចសន្យា a អាគីកុបាននិយាយថា ខ្លួនធ្វើសម្រាប់ចុងចម្លើយ
- iv. ពេលព្រមព្រៀងនៃ iii a ដើមចោទនិងអាគីកុបានព្រមព្រៀងគ្នាអំពីកាលកំណត់សង គឺ ថ្ងៃទី ២៨ កញ្ញា ២០១១
- v. កាលកំណត់សង គឺថ្ងៃទី២៩ កញ្ញា ២០១១ បានមកដល់
- vi. នៅដើមខែតុលា ២០១១ ចុងចម្លើយបានបង្ហាញឆន្ទៈផ្តល់សច្ចានុមតិស្តីពីកិច្ចសន្យា ia, iia, iia ចំពោះដើមចោទ

III. ដូច្នោះ ដើមចោទអាចទាមទារចុងចម្លើយសងប្រាក់កម្ចី៥៥០ម៉ឺនយេន ជាបឋម ដោយផ្អែកលើឧបសន្យាខ្ចីបរិភោគដោយមានសិទ្ធិតំណាង និងជាបន្ទាប់បន្សំ ដោយផ្អែកលើឧបសន្យាខ្ចីបរិភោគដោយការផ្តល់សច្ចានុមតិចំពោះការតំណាងគ្មានសិទ្ធិ

3. ការទទួលស្គាល់ ឬមិនទទួលស្គាល់នូវមូលហេតុនៃការទាមទារ

I. ស្តីពីមូលហេតុនៃការទាមទារ I

- i. ទទួលស្គាល់អង្គហេតុ ia, b មិនទទួលស្គាល់អង្គហេតុ c
- ii. ទទួលស្គាល់អង្គហេតុ iia, b មិនទទួលស្គាល់អង្គហេតុ c
- iii. ទទួលស្គាល់អង្គហេតុ iia, b មិនទទួលស្គាល់អង្គហេតុ c
- iv. ទទួលស្គាល់អង្គហេតុ iv

II. ស្តីពីមូលហេតុនៃការទាមទារ II

- i. ទទួលស្គាល់អង្គហេតុនីមួយៗនៃ i
- ii. ទទួលស្គាល់អង្គហេតុនីមួយៗនៃ ii
- iii. ទទួលស្គាល់អង្គហេតុនីមួយៗនៃ iii
- iv. ទទួលស្គាល់អង្គហេតុនៃ iv
- v. មិនទទួលស្គាល់អង្គហេតុនៃ vi

4. ការតវ៉ា

A) ការតវ៉ាមួយភាគចំពោះការសងមួយភាគ (ចំពោះមូលហេតុនៃការទាមទារ I និង II)

ក្រមរដ្ឋប្បវេណី មាត្រា ៤៣៣

កាតព្វកិច្ចត្រូវលត់ដោយហេតុដូចខាងក្រោមនេះ ៖

ក. ការសង .....

ក្រមរដ្ឋប្បវេណី មាត្រា ៤៣៤ កថាខ័ណ្ឌទី១

ការសងអាចធ្វើឡើងដោយកូនបំណុលក៏បាន ដោយតតិយជនក៏បាន។

ក្រមរដ្ឋប្បវេណី មាត្រា ៤៤០

កូនបំណុលត្រូវសងតាមខ្លឹមសារនៃកាតព្វកិច្ច និង តាមគោលការណ៍នៃភាពសុចរិត និង ភាពស្មោះត្រង់ ។

ក្រមរដ្ឋប្បវេណី មាត្រា ៤៤១

ម្ចាស់បំណុលមិនមានករណីយកិច្ចទទួលការសងមួយភាគនៃកាតព្វកិច្ចទេ ។ ប៉ុន្តែ ក្នុងករណីដែលម្ចាស់បំណុលបានទទួលដោយដឹងថាជាការសងមួយភាគ ការសងនោះ មានសុពលភាពត្រឹមទំហំដែលបានសង។

- i. អ្នកសង បានផ្តល់ការកាលិកចំពោះម្ចាស់បំណុល ទៅតាមគោលគំនិតនៃកាតព្វកិច្ច
- ii. ការកាលិក i ត្រូវបានផ្តល់ចំពោះសិទ្ធិលើបំណុលនោះ
- iii. នៅពេលសងនៃ i ម្ចាស់បំណុលបានទទួលដោយដឹងថា ជាការសងមួយភាគ

4. ការតវ៉ា

B) សង្ខេបអំពីការតវ៉ា

ការតវ៉ាមួយភាគចំពោះការសងមួយភាគ (ចំពោះមូលហេតុនៃការទាមទារ I និង II)

នៅថ្ងៃទី៣០ កញ្ញា ២០១១ អាគីកុបានបង់ឱ្យដើមចោទ ចំនួន ៥០ម៉ឺនយេន ដែលជាការអនុវត្តកាតព្វកិច្ចនៃមូលហេតុនៃការទាមទារ I និង II

5. ការទទួលស្គាល់ ឬមិនទទួលស្គាល់ចំពោះ
ការតវ៉ា

ដើមចោទបានទទួលស្គាល់នូវការទទួលប្រាក់៥០ម៉ឺនយេន
នៅថ្ងៃនោះ តែមិនទទួលស្គាល់នូវអង្គហេតុក្រៅពីនេះ

6. ការតវ៉ាចំពោះការតវ៉ា

7. ឧទាហរណ៍សរសេរអំពីអង្គហេតុ

8. ដ្យាក្រាម (block diagram)

9. ចំណុចវិវាទ

- A) ស្តីពីកិច្ចសន្យានីមួយៗរវាងដើមចោទ និង អាគីកុ តើមាន
ការផ្តល់សិទ្ធិតំណាងដែរឬទេ? (មូលហេតុនៃការទាមទារជាបឋម)
- B) (ករណីដែលមិនអាចបញ្ជាក់ភស្តុតាងនៃ A) នៅដើមខែ
តុលា ឆ្នាំ២០១១ តើចុងចម្លើយបានបង្ហាញឆន្ទៈផ្តល់សច្ចា
នុមតិចំពោះសកម្មភាពតំណាងគ្មានសិទ្ធិរបស់អាគីកុដែរ
ឬទេ? (មូលហេតុនៃការទាមទារបន្ទាប់បន្សំ)
- C) តើការបង់៥០ម៉ឺនយេន គឺជាការអនុវត្តឧបសន្យាខ្លីបរិភោគ
នៃរឿងក្តីនេះឬទេ? (ការតវ៉ាមួយភាគ)